

Valtuustoaloite 16.6.2025 Ohjeistuksen laatiminen aurinkovoimaloiden rakentamiseen Orimattilassa

Elinvoimavaliokunta 16.09.2025 § 27
16/07.01.03/2025

Valmistelu ja lisätiedot Kaavoituspäällikkö Suvi Lehtoranta, p. 040 5155 183

Elinvoimatoimiala on saanut käsiteltäväkseen valtuustoaloitteen koskien ohjeistuksen laatimista Aurinkovoimaloiden rakentamiseen Orimattilassa.

Aloitteen tiivistelmä

Aloitteessa esitetään, että Orimattilaan laaditaan ohjeistus aurinkovoimaloiden luvittamiseen. Aloite kokonaisuudessaan löytyy asian oheismateriaalina.

Vastaus

Orimattilan kautta kulkee useita suuria sähkönsiirtolinjoja. Useat eri sähköalan toimijat selvittävät mahdollisuuksia rakentaa energiatuotantoa tai -varastointia linjoihin tukeutuen. Kaikki selvitettävänä olevat hankkeet eivät etene lupavaiheeseen ja toteutukseen. Kuhunkin hankkeeseen sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, sekä ympäristöministeriön ja ELY-keskuksen ohjeistusta. Tarvittava lupaprosessi käydään läpi yhdessä hanketoimijan kanssa, kaikkia toimijoita tasapuolisesti kohdellen.

Mahdolliset lupaprosessit energiahankkeissa ovat (kevyestä raskaampaan lueteltuna) sijoittamislupa, rakentamislupa, osayleiskaava/asemakaava, YVA (ympäristövaikutusten arviointimenettely). Sovellettavaksi tulevat alueidenkäyttölaki, rakentamislaki ja/tai YVA-laki. YVA-lain mukainen prosessi tarvitaan, mikäli hanke suuruutensa tai sisältönsä vuoksi sitä edellyttää. Rajatapauksissa toimija joutuu pyytämään ELY-keskukselta päätöksen YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta.

Hämeen hallinto-oikeus otti kantaa kaavan tarpeeseen päätöksellään 28.5.2025: maankäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi aurinkovoimalat tulee suunnitella kaavalla. Kesäkuussa 2025 on ollut lausunnolla alueidenkäyttölain luonnos, jossa on esitetty (rakentamislakiin) merkittävän aurinkovoimalan alarajaksi kymmentä hehtaaria, kaikki tätä suuremmat hankkeet tulisi kaavoittaa. Vaikka lakimuutosta ei ole vielä tehty, eikä tuleva alaraja ole vielä selvillä, Orimattilan kaupunki on tiedottanut kaikkia aurinkovoimaa suunnittelevia toimijoita kaavatarpeesta. Jatkossa hankkeille voidaan myöntää rakentamislupa vain, mikäli alue on kaavassa varattu aurinkovoimarakentamiseen.

Koska aurinkovoimalat suunnitellaan kaavaprosessissa, ei ole tarpeen laatia erillistä ohjeistusta lupaprosessia tai lupien sisältöä varten. Suunnittelu tehdään alueidenkäyttölain mukaisessa kaavaprosessissa, jossa osallisuuden käsite on huomattavasti laajempi kuin lupaprosesseissa. Kaavatyöhön kuuluu myös lakisääteinen vaikutusten arviointi, jonka sisällöstä määrätään asetuksessa. Mikäli ympäristöministeriöstä tulee lain ja asetuksen tueksi lisäohjeita aurinkovoimasuunnitteluun, ne otetaan käyttöön kaava- ja lupavalmisteluissa.

Oheismateriaali:

valtuustoaloite 16.6.2025 /Avelin, Salminen, Pollari, Teräs

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa			1	Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä	3			Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		2		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		2		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Elinvoimajohtaja Sara Vilander

Päätösehdotus

Elinvoimavaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle vastauksena aloitteeseen, että uudet aurinkovoimalahankkeet suunnitellaan kaavaprosessin kautta. Tällöin varmistetaan laaja osallistuminen ja vaikutusten arviointi alueidenkäyttölain mukaisesti. Samalla esitetään, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös Elinvoimavaliokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle vastauksena aloitteeseen, että uudet aurinkovoimalahankkeet suunnitellaan kaavaprosessin kautta. Tällöin varmistetaan laaja osallistuminen ja vaikutusten arviointi alueidenkäyttölain mukaisesti. Samalla esitetään, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Toimivalta Hallintosääntö 6. luku § 4

Jakelu kaupunginhallitus